

som følge af den sociale og teknologiske udvikling.

Den parlamentariske forsamling har endvidere fået en afgørende rolle under optagelsen af nye medlemslande. Ministerkomitéen besluttede i 1951, at forsamlingen skulle konsulteres forud for optagelsen af nye medlemmer. Medens denne forelæggelse i begyndelsen blev betragtet som en formalitet, hvor alle ansøgninger stort set blev behandlet ens, har forsamlingens vurdering af et ansøgerlands egnethed til optagelse udviklet sig til en dybtgående og omfattende gennemgang af kandidatlandets opfyldelse af Europarådets standarder. Eksempelvis omfatter udtalelsen vedrørende Ruslands optagelse over 20 politiske og juridiske krav, som forudsattes opfyldt i forbindelse med optagelsen.

Forsamlingen har nære og omfattende kontakter med de nye medlemslandes og ansøgerlandenes politiske miljøer. Siden 1990 har forsamlingen tildelt status som »særlig gæst« til en delegation af parlamentarikere fra hvert ansøgerland. Repræsentanter for disse lande får derved adgang til at deltage i forsamlingens møder, allerede inden optagelsesproceduren formelt iværksættes.

En del af forståelsen omkring Europarådets udvidelse mod øst var nødvendigheden af at opretholde troværdigheden af de grundlæggende principper og af en kritisk overvågning af medlemstaternes efterlevelse af de påtagne medlemsforpligtelser. Denne opgave påhviler, såvel den parlamentariske forsamling, som ministerkomitéen og sekretariatet. Den parlamentariske forsamling har her vist sig at være mere effektiv end Ministerkomitéen, hvilket i nogen grad har sammenhæng med forskellen i beslutningsprocedurer. Forsamlingens monitorering er koncentreret om et enkelt land ad gangen og omfatter, såvel juridiske forpligtelser overfor Europarådet, som politiske forudsætninger knyttet til optagelsen. Rekommandationer herom kan vedtages ved flertalsbeslutning. Offentliggørelsen af forsamlingens rapporter, f.eks. om dødsstraf i Ukraine giver endvidere betydelige påvirkningsmuligheder.

Ministerkomitéens overvågningsprocedure er derimod baseret på komitéens generelle konsensusprincip, som hidtil har lagt snævre grænser for gennemførelsen. For at opnå alle medlemsstaters tilslutning til ministerkomitéens monitorering var det nødvendigt at basere den på principper om ikke-diskriminering og

fortrolighed. Dette indebærer, at monitoreringen foretages på grundlag af almene temaer (f.eks. ytringsfrihed, funktionen af demokratiske institutioner, justitsvæsen og lokalt demokrati), som gennemgås landevis med udgangspunkt i oplysninger tilvejebragt af staterne selv. Og komitéens konklusioner kan ikke offentliggøres, medmindre der er enighed herom.

Regeringen ser et behov for at styrke Europarådets overvågning af, at alle medlemslande lever op til forpligtelserne, ikke mindst på menneskerettighedsområdet. Regeringen ser gerne, at dette sker ved et nærmere samarbejde mellem den parlamentariske forsamling og Ministerkomitéen baseret på større åbenhed. Og resultaterne af monitoreringsprocessen bør i højere grad indgå i Europarådets øvrige arbejde, herunder samarbejdsprogrammerne med medlemslande.

Europarådets generalsekretær og vicegeneralsekretær vælges ifølge Statutten af forsamlingen efter indstilling fra Ministerkomitéen. Forsamlingen har ifølge Menneskerettighedskonventionen beføjelsen til at vælge dommere til Menneskerettighedsdomstolen og nominerer ifølge Torturkonventionen listen af kandidater til Europarådets torturkomité.

Efter Europarådets topmøde i oktober 1997 nedsattes en vismandsgruppe med henblik på udarbejdelse af forslag til forbedring af Europarådets struktur og virksomhed. Vismandsgruppens afsluttende rapport fra november 1998 indeholder en række forslag til præcisering af relationerne mellem den parlamentariske forsamling og regeringssiden. Som udgangspunkt støtter regeringen ligesom de øvrige nordiske lande og Holland forslagene i vismandsrapporten. Det må dog realistisk erkendes, at der næppe vil være tilslutning blandt medlemslandene til at gå udenfor Statuttens rammer.

Det kan tilføjes, at Europarådet i 1994 besluttede at oprette en Kongres for lokale og regionale myndigheder, der en gang årligt samler 572 politikere fra medlemslandenes kommuner og amter/regioner. Kongressen har rådgivende status i forhold til ministerkomitéen.

Europarådets budget og Danmarks bidrag
Europarådets ordinære budget for 1999 udgør FF 1,04 mia (ca. 1,18 mia kr). Hertil kommer et budget på FF 255,9 mill (ca. 290 mill kr) til 10 partielle overenskomster under Europarådet, hvoraf Danmark er medlem af de 6.

Efter udvidelsen af medlemskredsen er væksten i budgettet stagneret, og for de nærmeste år